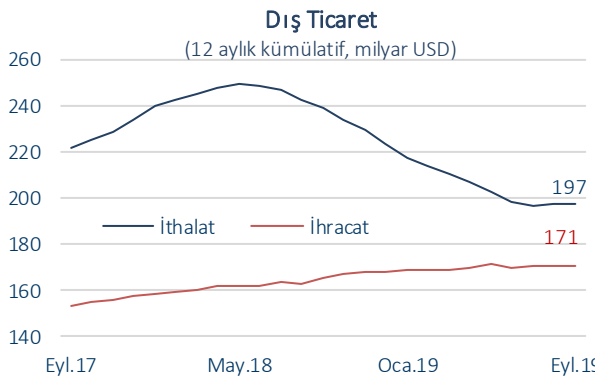

Eylül'de dış ticaret açığı yıllık bazda %6,6 oranında genişledi.

Eylül ayında ihracat hacmi yıllık bazda %0,3 genişleyerek 14,4 milyar USD olurken, ithalat hacmi %1 oranında artışla 16,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda %6,6 oranında genişleyerek 2,1 milyar USD oldu. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı %87,5 seviyesine geriledi.

12 aylık kümülatif verilere göre ihracat hacmi Eylül'de 170,7 milyar USD, ithalat hacmi 197,3 milyar USD oldu. Bu dönemde 12 aylık dış ticaret açığı 26,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşti.

Demir çelik ihracatı hızlı geriledi.

Eylül ayında motorlu kara taşıtları ihracatı yıllık bazda gerilemesine karşın ihracatımızda ilk sırada yer almaya devam etti. Küresel ölçekte yatırım harcamalarında ivme kaybı söz konusu olsa da kazanlar ve makineler faslında ihracat yıllık bazda genişlemesini sürdürdü. Eylül ayında demir çelik ihracatı tutar bazında en hızlı yıllık düşüşü kaydetmekle birlikte en fazla ihracat gerçekleştirilen üçüncü fasıl oldu. Demir çelik ihracatındaki kayıpta ABD'ye yönelik ihracatının yıllık bazda %62,9 azalması rol oynadı. İhracatın hızlı biçimde gerilediği bir diğer fasıl da kıymetli metaller oldu.

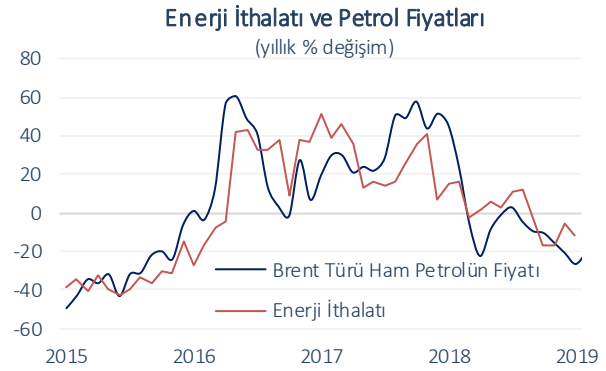
Başlıca ihracat pazarlarımız...

Eylül ayında ihracatın %10,1 daraldığı Almanya en büyük ihracat pazarımız olmaya devam etti. Bu ülkeyi Birleşik Krallık ve İtalya izledi.

Ocak-Eylül dönemine ilişkin dış ticaret rakamları incelendiğinde AB ülkelerine yönelik ihracatımızın yatay seyretmesinde EUR/USD paritesindeki gelişmelerin etkili olduğu görülüyor. Söz konusu bölgeye yönelik ihracat parite etkisinden arındırıldığında %6,3 oranında genişledi.

Altın ithalatında hızlı yükseliş...

Eylül ayında ithalat hacminde yıllık bazda kaydedilen yükselişe karşın en fazla ithalat yaptığımız üç fasılda da ithalat bu dönemde düşüş kaydetti. Petrol fiyatlarının geçen yıla kıyasla %27'ye yakın gerilemesiyle en fazla ithalat yaptığımız fasıl olan mineral yakıtlar ve yağlar ithalatında yıllık bazda kaydedilen %11,7'lik düşüş dikkat çekti. Eylül ayında kıymetli metal ithalatı ise parasal olmayan altın ithalatındaki hızlı yükselişin desteğiyle geçtiğimiz yılki seviyesinin yaklaşık 2 katına yükseldi.

Tüketim malı ithalatında yükseliş...

İthalat hacminde kaydedilen sınırlı toparlanmada tüketim malı ithalatındaki artış belirleyici oldu. Geniş ekonomik gruplara göre incelendiğinde Eylül ayında yatırım malı ve aramalı ithalatı geçtiğimiz yıla kıyasla yatay bir görünüm sergilerken, tüketim malı ithalatı %15 oranında genişledi.

Beklentiler...

Yılın son çeyreğinde, AB ekonomilerindeki yavaşlama eğiliminin ve ticaret savaşlarının ihracat hacmimiz üzerinde aşağı yönlü baskı yaratmaya devam edeceğini öngörüyoruz. Ayrıca, yurt içinde ekonomik aktivitenin kademeli biçimde toparlandığına işaret eden veriler, dış ticaret açığının izleyen dönemde genişlemeye devam edeceği beklentisine destek oluyor.

Dış Ticaret Dengesi

(milyar USD)

	Eylül		Değişim (%)	Ocak-Eylül		Değişim (%)
	2018	2019		2018	2019	
İhracat	14,4	14,4	0,3	122,9	125,8	2,3
İthalat	16,3	16,5	1,0	174,2	148,4	-14,8
Dış Ticaret Dengesi	-1,9	-2,1	6,6	-51,2	-22,7	-55,7
Karşılama Oranı (%)	88,2	87,5	-	70,6	84,7	-

Kaynak: Datastream , TÜİK

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayřim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.